

Jemes

Nəkwəkwə yame Jemes rimirai Nəgkiarien kwəkwə kape nəkwəkwə e Jemes

?Pa rimirai nəkwəkwə e? Jemes e, in nau-rahi Yesu, in rimirai nəkwəkwə e. In elda kape niməhuak apa Jerusalem.

?Rimirai ramvən kimi nipa? Jemes rimirai nəkwəkwə e ramvən kimi nəmə Isrel yamə mine kashatətə ye Yesu Kristo misarə ye kantri pisin pisin minə.

?Nimraghien rimnhawor pən iran mine ye nipig rimirai nəkwəkwə e? Ye nipig a, nəmehuə minə kape nəmə Isrel kimisarkwhopni Steven; kwasig ikin, masor rahas-pən kimi nəməhuak minə apa Jerusalem. Ror pən, nəməhuak minə khapsaah kimisap Jerusalem misarə kantri pisin pisin minə. Mərig kimnharəh-pikən nipig əutən minə.

?Rimirai nəkwəkwə e tuk naha? Jemes rimirai nəkwəkwə e mə tukrivəhsi-haktə nərigien kapəriə meinai kisarə ye nipig əutən minə. Kini morkeikei mə tukrhajoun əriə ye nuknei nhatətəyen yame ratuatuk. Nipig yermamə kirik rhatətə əfrakis ye Yesu Kristo, kini kafan norien ruə mihuvə, kini maməpəh norien has minə.

Jemes ramokrən huvə ye nəmə Isrel minə

¹ Yo Jemes, yo yorwok kirik kape Kughen mine Yesu Kristo, Yermaru kapatawə.

Yakamher-pre kin nəkwəkwə e raurə tuk əmiə, kwənərəus twelef kape nəmə Isrel yamə mine nimnhavən misarə kirikianə kirikianə ye tanimtanə. Yakamni-pre rhuvə tuk əmiə.

Nhatətəyen mine nirkunien

² Piak minə mine nowinik minə, narimnar pisin pisin tukhauə masor nəmhəyen kimi əmiə. Nipig takasəm, rikimiə tukraməkeikei mamagien

³ meinai nakwənharkun ta mə nipig əutən minə tukhauə, mə tukəm-ru nhatətəyen kapəmiə. Nipig əutən minə a tuksor əmiə nakhaskai huvə ye nhatətəyen kapəmiə.

⁴ Kini takasəkeikei masərer timtim ye nhatətəyen kapəmiə miseriaji-pən nipig yame takhauə rikimiə rimruə, nar has kirik rikək irəmiə.

⁵ Mərig tukmə kimiə kirik, kafan nirkunien ripəh nəmhenien, rhuvə mə in tukraiyoh Kughen, pəh In tukrasitu iran mor nirkunien kafan ruə mehuə məpomh min, meinai In ravəhsi-pən apnapig əmə narimnar kimi narmamə minə fam, mipəh nhekien narmamə tuk nar yame kisaiyoh kin.

⁶ Mərig tukmə yermamə a raiyoh kin, pəh tukramhatətə əmə ye Kughen, kini pəh kafan nərigien tukripəh norien kiraru; meinai yermamə yame kafan nərigien ramor kiraru, in rəmhen kin peao peao ye tame tahik, yame nimətag ramherəpu, ravi apnapig.

1:1: Mat 13:55; Wok 15:13; Gal 1:19; 1 Pita 1:1

1:2: Rom 5:3-5

1:3: 1 Pita 1:7

1:5: Prov 2:3-6

⁷ Tukmə ror rikin raməsik mə Kughen Yermaru tukrifəhsi-pən narimnar kimin, mərig, nīkam, to rīpəh nīvəhsi-pəniēn,

⁸ meinai nəriгийн kafan ramor kīraru. To rīpəh narer-skaiyen tuk nar kīrik yame rikin raməsik mə tukror.

Yavən has mine yermamə yame nautə kafan rīpsaah

⁹ Tukmə yavən has kīrik irəmiə, pəh rikin tukragien meinai Kughen ravəhsi-haktə in.

¹⁰ ? Mərig yermamə yame nautə kafan rehuə, tukragien tuk nar kīrik uə? Rīrkək, meinai Kughen tukrīvəh-si-əhu in.* Yakamni məkneikin meinai nəmə nautə kapəriə rīpsaah tukharkək rəmhen kīn jīhi nai yamə mine kisaukei misəsaah.

¹¹ Nīpig mīrh rhaktə, məpan-əpan pīk, mhen mənvhīrik tukrīmsiə. Jīhi nai minə tukasəkeikei misaukei tuk nīpig kīrik, misəsaah-əsaah. Nīhuvəyen kapəriə tukrīrkək. Rəmhen əmə kīn nəmə kapəriə nautə rīpsaah. Kasor wok rīpsaah mhavəh mane iran, mərig tukpīasəkeikei mhamhə tuk nīpig kīrik.

Kughen to rīpəh norien yermamə kīrik rīmīr ye nahasien

¹² Yermamə yame ramərer skai ye nīpig ətən ramuə tukun mə tukəm-ru nhatətəyen kafan, in tukrarə ye nīhuvəyen əfrakis, meinai nīpig rīmīkuraō ye nīpig ətən minə a, kīni Kughen tukrīvəh-sipən kafan nərok, in e nīmraghien rerin.

* **1:10:** Swatuk pīsīn kape nukreikinien nəgkīarien ye v. 10: “Mərig yermamə irəmiə yame kafan nautə rehuə, pəh in tukragien mīn, meinai Kughen tukrīvəh-si-əhu in.” **1:11:** Aes 40:6-8

Kughen ruirpen ta mə nımraghien rerin e, in kape narmamə yamə mine kasorkeikei In.

¹³ Mərig tukmə təvhagə hah ravi nərigien kape yermamə kirik, pəh tukripəh niniyen mə, “Kughen e ravəh-sipə-vəhsi-pə kimi yo.” Pəh tukripəh niniyen nəgkiarien məknakin meinai to nar kirik ripəh niviyen nətərigien kape Kughen mə tukror təvhagə has; kini Kughen to ripəh nivəhsi-pən-vəhsi-pənien kimi narmamə.

¹⁴ Mərig nətərigien has kape yermamə in ravəh-si-pən-vəhsi-pən atuk kimin, kini mavi-pən in mə tukrətərig kin təvhagə has.

¹⁵ Nətərigien has ramkuə kin təvhagə has. Kini nipig təvhagə has rurə mehuə, kini ramuə kin nımhəyen.

¹⁶ Piak minə mine nowinik minə, takhapəh niseighanien kin yermamə kirik mə tukreikuə irəmiə ye nikarin kape narimnar minə e.

¹⁷ Narimnar huvə minə fam mine narimnar m-fam yamə mine kisatuatuk, kamhasi-pən əmə tuk Kughen apa yerpirig, yame In rimnor mirh mine makuə mine kəmhau minə. Norien kafan to ripəh nukreikinien rəmhen kin yame mirh rhaktə mhen narimnar kini nanmiriə raukreikin-kreikin. Mərig In raməmır rerin, kini to ripəh nukreikinien.

¹⁸ Kini ye kafan əmə nərigien, Kughen rimnor ətawə kwənhauə kwajikovə əfrakis minə kafan ye nipig yame nəgkiarien əfrakis kafan ruauə tuk ətawə kini kimishatətə iran. Kughen ramni mə kitawə khahuvə pik ye nımrin mipik ətawə, rəmhen kin yame yermamə yame ravəh nəsimien vi ye nəsimien kafan.

Sətərig kin nəgkiarien kape Kughen masor

¹⁹ Piak minə mine nowinik minə yamə mine yakorkeikei pik əmiə. Rikimiə tukraməsik nəgkiarien e: kimiə m-fam takasəkeikei misərer matuk tuk nətərigien kin nəgkiarien, mhapəh nishai-mrenien nar tuk nəgkiarien, pəh niemhaa tukripəh nhai-aihuayen əmiə,

²⁰ meinai niemhaa kape yermamə to rīpəh nikuəyen kin kwənkwan yame ratuatuk yame Kughen rorkeikei.

²¹ Ror pən, takasəkeikei misəpəkiək-ta kin norien əmkimik minə, mine norien has pisin pisin yamə mine khapsaah ye tokrei tanə. Miseiwaiyu, mhavəh nəgkiarien yame Kughen rivəhsi-pre yerkimia, meinai nəgkiarien e rirkun nivəh-miraghien əmiə.

²² Mərig takasəkeikei misor naha nhagin yame nəgkiarien a ramni. Tukmə nakasətərig əmə kin mhapəh nisorien, ramhajoun mə nakseikuə atuk əmə irəmiə,

²³ meinai yermamə yame ramərig nəgkiarien kape Kughen mipəh norien naha nhagin yame ramni, in rəmhen əmə kin yermamə yame raməm nimirin ye glas,

²⁴ tukmə rəm ta nimirin, marar, mivən isok tukun, taktəkun əmə reinein mə nimirin rhawor pən iran mine.

²⁵ Mərig yermamə yame raməm huvə loa yame ratuatuk yame ramrisin narmamə, mamor nipig mifam, mipəh nərū-kinien nar yame ramərig, kini

in mamor, in tukrarə ye nihuvəyen əfrakis ye narimnar fam yame in ramor.

²⁶ Mərig yermamə yame rimətamə in yeməhuak kirik, mərig rīpəh narha-huvəyen tuk naha nhagin yame neramin ramni, ramhajoun mə in rameikuə atuk əmə iran, kafan norien kape nəhuakien in nar apnapig əmə.

²⁷ Norien minə kape nəhuakien yame Rımtawə Kughen raməm mə in ratuatuk məmtir, iriə e: Nəməhuak minə tukasəkeikei misasitu ye nīpiraovin mine kwajikovə yamə mine kimhə tan kın əriə tukmə kisarə ye nīpig ətən. Kini masəkeikei masəm huvə nımraghien kapəriə mə norien has minə kape tokrei tanə tukhapəh nisorien mə iriə kasəmkimik.

2

Tuksor rəm nəmhen əmə ye kitawə minə tiksın

¹ Piak minə mine nowinik minə, nakwəshatətə ta ye Yesu Kristo Yermaru kapətawə yame In yerpīrig pik. Ror pən, takhapəh nisəmien mə narmamə tiksın yerpīrig, tiksın ye tanə; mərig taksəm əmə əriə mə kisəm nəmhen.

² Kini tukmə nakasofugin əmiə, kini yermamə kīraru kīrauə ye nəkwai nimə kape nofuginien, kirik kafan neipən rhuvə, rīvəhsi-pən ring kimmor kın gol, kini kirik kafan nautə rirkək, kafan neipən reikus-eikus,

³ rīpəh nəmhenien mə takhasiai əmə yermamə yame kafan neipən rhuvə, mhani-pən tukun mhamə, “Yuə, məkwətə-pə ye kwənmhaan yame

rhuve,” misarar mhani-pən tuk kwən a yame kafan nautə rirkək mhamə, “Ǝrer-pən isok,” uə, “Ǝkwətə-əhu ye nimoptanə.”

⁴ Nipig tukmə nakasor norien minə məknakin, ramhajoun mə nakasəm mə kimiə tiksın nakhahuvə misapita kimiə tiksın, kini masəkir əmhen narmamə ye nətərigien has kapəmiə.

⁵ Ror məkneikin, piak minə mine nowinik minə yame yakorkeikei əmiə, yakmə jakaiyoh əmiə mə, ?Nakwənharkun ta uə nikam mə Kughen ruirpen ta narmamə nautə kapəriə rirkək ye tokrei tanə e, mə nhatətəyen kapəriə tukriskai, kini muirpen ta əriə mə iriə tukhauə kwajikovə minə kafan, misarə ye narmaruyen kafan? Kwənmhaan e, In ruini-pən ta mə kape narmamə m-fam yamə mine kisorkeikei In.

⁶ Mərig kimiə nakasəm oror narmamə yamə mine kapəriə nautə rirkək. ?Mərig ni-pa mine kasor nəmhəyen kimi əmiə? ?Ni-pa mine kasərip-ərhav əmiə ye nimri mirh? Mə narmamə yamə mine kapəriə nautə rehuə kasor məknakin.

⁷ Kini iriə kamhani hah nhag Yesu, yame nhagin rehuə. Yame kafan e kimiə.

⁸ Ye natuakəmien ehuə kape Yermaru kapətawə ramni ye Nəkwəkwə kape Kughen mə, “Takaməkeikei morkeikei piam rəmhen kin yame nakorkeikei atuk ik.”

(Lev 19:18)

Tukmə nakasəri-pən əfrakis nəgkiarieren minə a, kimiə nakasor norien huvə minə en.

⁹ Mərig tukmə kimiə nakamhasiai narmamə tiksın, mhapəh nhasiaiyen tiksın, in e kimiə nakasor təvhagə has. Kini natuakəmien a tukror əpu

əmiə, mīni mīmə kīmiə narmamə kape nakapīrien
Loa.

¹⁰ Ror məkneikīn meinai yermamə kīrik yame
ramakapīr nəgkiarīen kīrikianə əmə ye Loa, ye
nəmīen kape Kughen, in yor təvhagə has rəmhen
əmə kīn yame in ramakapīr nəgkiarīen mīnə fam
ye Loa.

¹¹ Ror məkneikīn meinai Kughen e yame ramni
mə, “Takhapəh nīsəkrəhyen kīn piraovīn” (*Eks*
20:14) in Kughen kīrikianə əmə mīn yame ramni
mə, “Takhapəh nīshopniyen yermamə.” (*Eks*
20:13) Kīni tukmə nīmnapəh nəkrəh-pawk-əyen
kīn piraovīn, məriḡ nīmnhopni yermamə, ik yer-
mamə kape nakəpīr-əməyen Loa.

¹² Məriḡ Kughen rīmīni loa kīrik yame ramrīsīn
narmamə*, kīni In tukrəkīr əmhen narmamə
məmru mə kīmīsəri-pən loa e uə nīkam. Ror
məkneikīn, ye nəgkiarīen mīnə mīne norīen mīnə
fam kapəmiə, taksəri-pən loa e.

¹³ Meinai tukmə yermamə kīrik, rīkīn rapəh
nehuəyen tuk narmamə, Kughen, rīkīn tukrīpəh
neihuəyen tukun, mīvəhsi-pən narpīnīen kīmīn.
Norkeikeiyen narmamə in rhuvə rapita nīvəhsi-
pənīen tai təvhagə has kape narmamə.

*Nhatətəyen in nuknen, kīni norīen huvə
kwənkwan*

¹⁴ Piak mīnə mīne nowīnīk mīnə. ?Rhawor?
?Tukmə yermamə kīrik ramni mə in ramhatətə
ye Yesu Kīsto, məriḡ rīpəh norīen norīen huvə

2:11: Eks 20:13-14; Rom 13:9 * **2:12:** Əm-ru nəgkiarīen ye
nīkarīn kape “loa yame ramrīsīn narmamə” ye Jem 1:25. **2:12:** 1
Pita 2:16 **2:13:** Mat 5:7; 18:21-35

minə, to nhatətəyen məknakin riwəh miragh in uə nīkam? Nīkam, in ror nar apnapīg əmə kin.

¹⁵ Kini tukmə piautawə kirik uə nowintawə kirik, kafan neipən rəmətīt, uə nəviginien nan ripəh nəmhenien,

¹⁶ kini tukmə kimiə kirik ripəh nivəhsi-pəniēn neipən uə nəviginien kimin, marar mini-pən əmə tukun mimə, “Amvən. Pəh nəmərinyen tukraməmīr tuk ik. Arkaoh, mamvən məvigin huvə.” ?Mərig rikimiə raməsik mə in rīmnasitu iran uə? Nīkam, nəgkiariēn kafan ror nar apnapīg əmə kin.

¹⁷ Ye norien kirikianə əmə min, tukmə nhatətəyen kape yermamə raməmīr pīsīn əmə tuk in, norien huvə minə kharkək iran, ramhajoun mə nhatətəyen kafan nagheen rirkək, rəmhen kin yame rīmamhə.

¹⁸ Mərig narmamə tīksin tukhani mhamə, “Nīkam. Narmamə tīksin kamhawəh nhatətəyen, kini tīksin kasor wok huvə minə.” Mərig yakamni-pre tuk ik mə, “Tukmə yakpəh nəmien norien huvə minə kafam, yakeinein mə nhatətəyen kafam in nəfrakisien uə nīkam. Mərig nipīg tukmə nakaməm norien huvə minə kafak, ramhajoun pən mə nhatətəyen kafak in nəfrakisien.”

¹⁹ Ik nakamni mimə, “Yakamni nəfrakisien ye Kughen yame kirikianə əmə.” !Rhuvə əmə tuk ik! Mərig yarmhə minə min kamhani pakw mə Kughen kirikianə əmə, mərig kisakur mhagin pīk kin.

²⁰ Ah. Ik nakətəwao. ?Rhawor? ?Nakirkun uə nīkam mə yermamə yame ramhatətə, mərig

ripəh norien norien huvə minə, kafan nhatətəyen, nīpran rirkək? Tukmə nakeinein, yakhajoun ik.

²¹ Rikim tukraməsik riprau e Ebrahim. Kughen rimini mə in ratuatuk ye nimirin tuk norien yame rimnor, meinai rimikir tini a Aesak, mivən, mərəhu haktə ye kapier yame rimirig rhaktə.

²² Ramhajoun-pən mə kafan nhatətəyen mine norien kawor nar kirikianə. Kafan nhatətəyen rimikuə kin kwənkwan, in e norien yame rimnor.

²³ Ror pən, nəgkiarien e kape Nəkwəkwə kape Kughen rimauə mor nəfrakisien kin, yame rimini mə, “Ebrahim rimnhatətə ye Kughen, Kughen rimini mə Ebrahim in ratuatuk ye nimirin.” (*Jen 15:6*) Kini kamni kimə Kughen, in kirik e Ebrahim.

²⁴ Kini taktəkun ai, nakirkun nəmien mə pəh nien mə nhatətəyen əmə ramor Kughen tukrini mə narmamə kisatuatuk ye nimirin, mərig nhatətəyen mine norien huvə minə ramor Kughen tukrini mə narmamə kisatuatuk ye nimirin.

²⁵ Ye norien kirikianə əmə, in apa kupan, piraovin kirik aikin, nhagin e Rehab. In piraovin kape swatuk, mərig Kughen rimini mə in pian atuatuk tuk norien huvə yame in rimnor. Kini wok e in e yame rimnor: nipig kimnher-pən kin yemə Isrel mir kiraru mə tukwəm-əsaah apis-apis ye Jeriko, Rehab rimnəhitə ye kafan nimə tuk əriu, mher-pən kin əriu kwaiyu karin mirarerig.†

²⁶ Nīprai yermamə, tukmə nanmin rəta iran, rimamhə. Kini ye norien kirikianə əmə min, nhatətəyen yame ripəh nikuəyen kin norien huvə minə, nagheen rirkək rəmhen kin yame rimamhə.

2:21: Jen 22:9-12

2:25: Hib 11:31

† **2:25:** Emru stori kape Rehab ye Jos 2.

3

Nəgkiarien kape yermamə mine kafan norien

¹ Piak minə mine nowinik minə. Ripəh nihuvəyen mə kimiə khapsaah takhauə nəmhajoun minə kape niməhuak, meinai nakharkun mə Kughen In tukrəm huvə məkir nimraghien mine nəgkiarien kape nəmhajoun minə rapita yame tukrəkir nimraghien mine nəgkiarien kape narmamə apnapig,

² meinai kitawə mifam tukhamir ye nimraghien kapətawə nipig ripsaah. Mərig tukmə yermamə kirik ramehuə ye neramin, ramhajoun pən mə in yermamə atuatur kirik, kini rirkun nehuəyen ye nipran minə fam əgkəp.

³ Ye norien kirikianə əmə min, kamruk-pən braedel ye nəkwai hos mə in tukror nərigien kape yermamə. Kaməkəkin kapən kapə hos, kini raukreikin nipran minə fam.

⁴ Kini bot, in nar ehuə kirik. Kini nimətag ehuə ramrəh, mərig stia in nar kəskəh kirik yame nipig kapten ramarar-arar iran, kini niprai bot minə fam ramiko-pən a kapten rorkeikei mə tukrivən pən ikin.

⁵ Ye norien kirikianə əmə min, nerami jir in nar kəskəh kirik, mərig rirkun nivi-pənien nar ehuə minə. Rikimiə tukrəsik min ru kwənəmtarh ye nap in nar kəskəh kirik mərig rirkun nuək-pənien məs nai ripsaah.

⁶ Kini nəfrakisien, nerami jir in rəmhen kin nap yame Setan ramhitgin-pən nap iran. Nerami jir in nori yermamə yame ramor norien has minə fam kape tokrei tanə. Kini nahasien minə fam kafan

kasoriah narmamə, masoriah swatuk minə fam ye nımraghien fam kape narmamə.

⁷⁻⁸ Nehuəyen ye nerami jir in rəmhen kin norien yepou ye nar aparu pişin pişin minə mə tuksəpou. In e nar miragh minə, mine man minə, mine nar miragh yamə mine kaserko, mine yamə mine kisarə ye tahik. Kimirkwəji əriə kasəpou. Mərig keinein norien yepou ye nerami jir. In nar aparu. In rukwar kin nahasien mine kakonə kape nımhəyen.

⁹ ! Aweh! Neramtawə, nıpig kirik kitawə kamhani vi vi Kughen Rımtawə kin, misarar, mamhani hah narmamə yame Kughen rımnor əriə kamhavəh nanmin.

¹⁰ Nheri yermamə kirikianə əmə ramni kwis nini-vivi-yen mine nahasien. Piak minə mine nowinik minə, nar e rıpəh nəmhenien.

¹¹ ?Nakirkun mə nu heikən mine nu oukəh to krəsi-pən ye nımrı nu kirikianə uə? Nıkam.

¹² Piak minə mine nowinik minə. ?Nai e figtri to rıkuə kin kwənwai nai e olif uə? Nıkam. ?Kini grep to rıkuə kin kwənkwai nai e fig uə? Nıkam. Kini nımrı nu oukəh rıpəh nıkwar-kwarien kin nu heikən.

Nırkunien yame ramsi-pən tuk Kughen

¹³ ?Kwən kirik ye kwerkwan irəmiə yame rikin raməsik mə rirkun pik nar uə? Rhuvə. Pəh nımraghien huvə kafan tukramhajoun mə rirkun əfrakis nar. Pəh in tukror narımnar ye nırkunien, kini pəh nərigien kafan tukreiwaiyu.

¹⁴ Mərig tukmə rikimiə ramor pik jalus, uə naksərig atuk əmə əmiə, to nakhapəh nısausitien

mhamə nakharkun pik nar, tamə nakaseikuə atuk əmə irəmiə.

¹⁵ Nərigien has minə a khapəh nhasi-pəniən ye rao ye neai; mərig kape tokrei tanə əmə, mine nərigien kape yermamə, mine kape Setan.

¹⁶ Meinai nipiḡ narmamə kasor jalus, masorkeikei mə tukamhavəhsi-haktə atuk əriə, məkneikin masəri-pən əmə kapəriə atuk nərigien, masor nahasien, kini norien has minə fam kamhatərhav-pə.

¹⁷ Mərig yermamə yame ravəh nirkunien yame ramsi-pən ye rao ye neai, kafan norien tukror məkneikin: Nar yame raməkupən, kafan nimirghien tukratuatuk. Kini morkeikei pik nəmərinuyen. In yemə mar kirik. In ramsiai narmamə. Kini in norkeikeiyen kafan tukreihuə. Kini nimirghien kafan tukrikuə kin kwənkwan ripsaah. In tukrəm narmamə mə kisəm nəmhen əmə. Tukripəh niniyen nar kirik mipəh mamor nar pisin.

¹⁸ Narmamə kape nərəhuyen nəmərinuyen kisəmhen kin narmamə yame kamhasuv kweru nai ye nəsimien, kini rhaktə mamor kwənkwan. Tukmə kisasitu ye narmamə misərəhu nəmərinuyen, norien kapəriə tukrikuə kin nimirghien yame in ratuatuk.

4

Yermamə yame rorkeikei pik norien kape tokrei tanə

¹?Naha e nhagin nuknei tigoh mine nəmhokien ye nimirghien kapəmiə? Narimnar minə e

kamhauə meinai kimiə naksorkeikei mə taksərig huvə ye nıpraimiə. Kini nətərigien minə a kape nərigien huvə ye nıpraimiə, iriə kasoriah rikimiə kirikianə kirikianə.

² Rikimiə ramvən tuk narımnar kape nəmə pisin minə, mərig nakhapəh nhavəhyen, kini masotgoh mamhauh əmiə minə tuk nhavəhyen narımnar. Naksorkeikei narımnar tiksın, mərig nakhapəh nhavəhyen, mashopni narmamə tukun. Mərig nakhapəh nhavəhyen narımnar meinai nakhapəh nisaiyohyen Kughen tukun.

³ Kini nıpig tukmə naksaiyoh kin, mhapəh nhavəhyen, meinai nımisaiyoh kin ye nərigien yame rahas, mhamə takhavəh əmə narımnar kape nərig-huvəyen ye nıpraimiə.

⁴ !Aweh! Nımisəpəh Kughen mhavən masəripən norien kape tokrei tanə rəmhen kin yame piraovın rıpəh nisaiyen kafan yerman, məpəh, maməri-pən yerman pisin. ?Nakharkun uə nıkam, mə, yermamə yame rorkeikei narımnar kape tokrei tanə in raməməkin Kughen? Yermamə a tukramorkeikei narımnar kape tokrei tanə, in tikmir kape Kughen.

⁵ Naksor məknakin, masor təkun nəgkiarrien kape Kughen* yame ramni mə Nanmin kape Kughen yame ramarə yerkitawə rorkeikei mə kitawə kafan minə əmə.

⁶ Mərig Kughen ramautə-pə kin kafan nihuvəyen rehuə pik. Ror pən Nəkwəkwə kape Kughen ramni mə,

4:1: Rom 7:23 **4:4:** Rom 8:7; 1 Jon 2:15 * **4:5:** Jemes raməgkiar ye Ol Testamen, mərig keinein mə raməgkiar atuaturk ye naha japta uə ves.

“Kughen tukrətapig kin narmamə yamə mine
 kisausit,
 mərig tukrautə-pən kin kafan nihuvəyen kimi
 narmamə yamə mine kamhawəh-si-əhu
 kapəriə nərigien.” *(Prov 3:34)*

⁷ Ror məkneikin, mə takasəkeikei mhavəh-si-əhu
 əmiə misor nəkwai Kughen. Nipig Setan tukramuə
 mivəhsi-pre vəhsi-pre kimi əmiə, taksərer tim tim,
 pəh in tukrap mivən isok tuk əmiə.

⁸ Havən ipakə tuk Kughen kini In tukruə ipakə
 tuk əmiə. Kimiə yor təvhagə has minə, səraov. Kini
 kimiə yamə mine nətərigien kapəmiə ramor kiraru,
 sor nərigien kapəmiə ratuatuk.

⁹ Rhuvə mə rikimiə tukrəmhə kini mərou,
 misasək apomh tuk kapəmiə təvhagə has. Hapəh
 nisarihien, misasək əmə. Pəh kapəmiə nagienien
 tukrirkək, rikimiə tukrəpəu.

¹⁰ Havəhsi-əhu əmiə mhauə tuk Kughen Yer-
 maru, kini In tukrivəh-si haktə əmiə.

¹¹ Piak minə mine nowinik minə. Takhapəh
 nhani-oror-ien nhagmiə minə. Tukmə yermamə
 kirik ramni-has nhag piauni, uə mamruk-pən
 nəgkiarien has kirik iran, kwən a in ramni hah loa
 kape Kughen,† mamni mə loa e in nar apnapig,
 ripəh nəmhenien. Mərig yermamə yame ramni mə
 loa e ripəh nəmhenien, to ripəh norien nəkwən,
 mamor əmə mə in ramehuə ye loa.

¹² Mərig Kughen pisin əmə In rimnərəhu loa e. In
 pisin əmə tukrəkir narmamə. In pisin əmə rirkun
 nivəh-miraghien narmamə, mine noriahyen. ?

4:6: 1 Pita 5:5 **4:7:** Efes 6:12 **4:8:** Aes 1:16; Sek 1:3; Mal 3:7
4:10: Job 5:11; 1 Pita 5:6 † **4:11:** Emru loa e ye Jem 1:15.

Mərig ik pa? ?Rhawor e nakmə takəkir norien kape piam minə?

Taksətigta ye Kughen

¹³ Sətərig-ru. Kimiə nakamhani mhamə, “Towei uə tianəkwamer, khavən apa ye taon kirik, misarə aikin kape newk kirikianə, misor bisnes aikin, mhavəh mane aikin.”

¹⁴ Naksəgkiar məknakin, mərig nakseinein naha nhagin yame tukritərhav tianəkwamer. ?Kini nimraghien kapəmiə in rəmhen kin naha nhagin? In rəmhen əmə kin nehenap yame ramənah, mirkək min.

¹⁵ Mərig rhuvə mə tukmə naksəgkiar, takhani məkneikin mhamə, “Tukmə ye nərigien əfrakis kape Kughen, kitawə tuksor narimnar minə a.”

¹⁶ Mərig taktəkun ai, naksəgkiar ausit mhavəhsi-haktə atuk əmiə. Nəgkiar-ausitien minə məknakin kisahas pik.

¹⁷ Ror məkneikin mə yermamə yame rirkun norien nar yame ratuatuk, mipəh norien, ramor təvhagə has en.

5

Nəgkiarien ramvən kimi narmamə kapəriə nautə rehuə

¹ Kimiə narmamə kapəmiə nautə rehuə. Sətərig huvə kin nəgkiarien e. Rhuvə mə taksərig rahas misasək apomh tuk nahasien yame tukruə tuk əmiə.

² Kapəmiə nautə ruəmətīt ta, kini ivn minə kwəsəkwəteih-əkwəteih kapəmiə neipən.

³ Nəmtəyən rimməs narimmnar kapəmiə yame kimmor kin gol mine silva. Nəmtəyən e tukrhajoun-pən mə kimiə nimisor təvhagə has, kini tukrəs min nıpraimiə rəmhen kin yame nap raməkwəru nar kirik. Nar apnapig mə Nıpig Kwasig ruauə ipakə, mərig kimiə naksəptig kin nautə rıpsaah kapəmiə.

⁴ ! Səm-ru! Yorwok minə kapəmiə kimisor pawk wok ye nəsimien kapəmiə mərig nimnhapəh nisərokien əriə rəmhen. Iriə kimisasək ətgın Kughen Yermaru tuk nərokien yame nimnhapəh nhavəhsi-pənien kimi əriə, kini Kughen yame Rəsanın Pık rimmərig nasəkien kapəriə.

⁵ Naksəmhen kin nar miragh yamə mine kaməvigin əriə kisəsis-əsis, tuk nhopniyen əriə kamən, meinai kimiə nimnisarə ye tokrei tanə e ye nimraghien yame rimar. Masor rikimiə ragien tuk kapəmiə nautə, mərig pəh nien mə tuk tu Kughen rəkir norien kape narmamə mivəhsi-pre narpinien kimi əmiə.

⁶ Nımisərip-ərhav narmamə atuatur minə ye nımri mirh, mharuk-pən nəgkiarien əutən irəriə, mishopni əriə, nar apnapig mə iriə kimmhapəh nhani-hahyen əmiə.

Nərigien kapətawə tukrapomh ye nıpig kape nəmhayen

⁷⁻⁸ Ror pən, piak minə mine nowinik minə, yakamni-pre tuk əmiə mə taksor nərigien kapəmiə rəpomh kini mamhawhin nıpig yame Yesu Yermaru tukrirerig-pə min iran. Pəh nien mə tuktu Yesu Yermaru tukrirerig-pə min, ror pən

takasəkeikei misor nətərigien kapəmiə rəpomh, masərer tim tim, rəmhen kin yame yəsim kirik rawhin nīpig kape nəviginien meriaji tukrimruə kini rīvəh nan nəviginien.

⁹ Piak minə mine nowinik minə. Takhapəh nhani-hahyen əmiə minə, tamə Yermaru rarpin tai norien has minə kapəmiə. !Taktəkun ai Yermaru ramərer matuk mə tukrəkir norien kape narmamə!

¹⁰ Piak minə mine nowinik minə. Rikimiə tukrəsik-ru profet kupən yamə mine kimnhani-ərhav nəgkiarien ye nhag Kughen Yermaru. Kapəriə nimraghien ramhajoun ətawə mə nətərigien kapətawə tukraməkeikei məpomh ye nīpig nəmhəyen ramuə tuk ətawə.

¹¹ Kini nakharkun məkneikin mə kamni kimə narmamə yamə mine kasərer tim tim məknakin ye nīpig nəmhəyen ramuə, iriə kasarə ye nihuvəyen əfrakis. Nimesərig nəvsaoyen kape kwən a Job kupən, yame rimnərer tim tim ye nīpig ətən minə, kini mharkun mə Kughen Yermaru rimnamarha huvə tuk Job. Narimnar ahas minə ripsaah rimavən tukun; kini ai, Kughen rimnor huvə pik pən kimin. Kini ror məkneikin, takhapəh nisəru-kinien mə riki Kughen rehuə rehuə pik tuk ətawə, kini In rorkeikei ətawə.

Takamni amə nəfrakisien ye nīpig m-fam

¹² Piak minə mine nowinik minə. Nar rhuvə pik mə rikimiə tukraməsik, mə takhapəh nhavəhyen kwəsu ye nhag rao ye neai uə ye nhag tokrei tanə uə ye nhag nar kirik min. Nīpig mifam takhani

əmə nəfrakisien. Nipig tukmə nakhani mhamə, “Ǝwəh,” kini pəh kapəmiə nəgkiarinen tukruə mor nəfrakisien kin. Kini nipig tukmə nakhani mhamə, “Nikam,” kini pəh kapəmiə nəgkiarinen tukruə mor nəfrakisien kin. Tamə Kughen rīvəhsi-pre narpinien kimi əmiə.

Nəhuakien yame ramor nipran

¹³ Tukmə kimiə kirik ramarə ye nipig ətən, rhuvə mə tukrəhuak kimi Kughen. Tukmə kimiə kirik rikin ragien, rhuvə mə tukrəni nipei kape nəgnəginien.

¹⁴ Tukmə kimiə kirik ramhə, rhuvə mə tukrokrən kin elda minə kape niməhuak pəh khauə misəhuak-pən iran, misətəg-pən oel ye kapən kapə ye nhag Yesu Yermaru.

¹⁵ Kini iriə kashatətə mə Yermaru tukror huvə kwən a, masəhuak-pən iran, tukrəsanin. Kini Yermaru rīvəhsi-haktə in. Kini tukmə rimnor təvhagə has, Yermaru tukrīvəh-si ta.

¹⁶ Ror məkneikin, mə takhani-ərav-pre norien has minə kapəmiə tuk əmiə minə, masəhuak-pən irəmiə minə mə taksəsanin. Nəhuakien kape yemə atuaturak nagheen rehuə, kini mor nipran,

¹⁷ rəmhen kin kwən a Elaeja kupən. In niprai yermamə rəmhen kin ətawə. Mərig in rimnaməhuak maməhuak mə nəhig tukripəh nipien, kini nəhig ripəh nipien meriaji newk kisisər mine makuə sikis.*

5:12: Mat 5:34-37

5:14: Mak 6:13

5:15: Mat 17:18-20

* **5:17:** Ǝm-ru stori kape Elaeja ye 1 King 17:1; 18:1.

18 Kini maməhuak min mə nəhig tukrɨp, kini Kughen rher-pə kin nəhig, kini nəsimien minə fam kimisor kwənkwaيريا.

Vi-pə min narmamə yamə mine kapəria nərigien rimamir

19-20 Piak minə mine nowinik minə. Takasəkeikei mharkun mə tukmə kimiə kirik ramiko maməpəh swatuk kape nəfrakisien, kini kimiə kirik rivi-pə min, yermamə yame rivi-pə yor təvhagə has ram-rerig-pə min ye swatuk kape nəfrakisien, in ravəh-miragh kwən a ye nimhəyen kafan, kini mamor swatuk kimin mə Kughen tukrəspir ta təvhagə has ehua minə kafan.

**Nəkʷəkʷə imərhakə kape kughen: nirpenien
vi
The New Testament in the Southwest Tanna Language
of Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue sud-ouest Tanna
de Vanuatu**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Southwest Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tanna, Southwest

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ad9e16d0-33ca-5cbe-ad05-46d1635fa22b